

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XIII. évfolyam 5. szám
2010. március 26.

Gabona és Ipari Növények

XIII. évfolyam 5. szám

2010. 11. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Dr. Molnár Zsuzsa

molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Németh Noémi

nemeth.noemi@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6093

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	7
A gabonafélék jegyzése.....	9
A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára.....	12
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára.....	12
Külpiaci információk.....	13
CUKORPIACI JELENTÉS.....	18

GABONAPIACI JELENTÉS

- Az IGC szerint a búza globális termelése 659 millió tonna lehet 2010-ben, 2,4%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Növekedésre számítanak többek között az EU-ban, Argentínában, ellenben csökkenést valószínűsítene az USA-ban, Oroszországban és Ukrajnában.
- A kukorica vetésterülete a világon 154,5 millió hektárra nőhet a folyó gazdasági évben. Nagyobb lehet a növény termőterülete az USA-ban, a FÁK utódállamaiban, továbbá Dél-Amerikában.
- Az árpa vetésterülete világszinten 1,2%-kal csökken az IGC előrejelzése szerint a folyó gazdasági évben.
- A chicagói árutőzsdén csökkent a búza és a kukorica jegyzése is a 10-11. héten, miután az USDA az USA zárókészletét felfelé korrigálta. Az árscsökkenés irányába hatott a dél-amerikai kukoricakínálat hirtelen felfutása is.
- A BÉT-en a jegyzések csökkenése figyelhető meg, míg a termelői árak lényegesen nem változtak a 10-11. héten.

Világpiaci kitekintés, 2010

Búza

A Nemzetközi Gabona Tanács (IGC) legfrissebb előrejelzése szerint a búza globális vetésterülete 221,8 millió hektár lehet 2010-ben, ami 0,8%-kal kisebb mint egy évvel korábban. A globális kibocsátás így 1,5 millió tonnával 659 millió tonnára csökkenhet.

Az Európai Unióban 26 millió hektáron vetettek búzát, 1,2%-kal nagyobb területen, mint egy évvel korábban. Átlagos feltételek mellett az Unió búzatermelése 3%-kal 134 millió tonnára nőhet az idei szezonban.

Oroszországban várhatóan 27,1 millió hektárt foglal el a búza (tavaszi + őszi) a folyó gazdasági évben (-400 ezer ha). Átlagos hozamokkal számolva a termés 7%-kal 57 millió tonnára csökkenhet. Ukrajnában az előző évinél 4,7%-kal nagyobb területen, 6,7 millió hektáron vetettek őszi búzát 2009 őszén, de fagykár következtében 6,6 millió hektárra csökkenhet a betakarítható terület nagysága. Átlagos hozamok mellett a termés 9%-kal 19 millió tonnára eshet vissza. A legfrissebb tudósítások szerint az őszi vetések 86,5%-a jó, megfelelő állapotban van. Várhatóan a terület 4%-án lesz szükség újravetésre¹.

Kanadában a búza (tavaszi + őszi) vetésterülete 9,5 millióról 9,2 millió hektárra csökkenhet 2010-ben. Ez egyrészt azzal magyarázható, hogy a gazdálkodók egy része a tavaszi búza helyett a

¹ AgriMarket.Info

jövedelmezőbb olajos magvak vagy hüvelyesek termesztésére térhet át, másrészt viszont a szója késői betakarítása hátráltatta 2009 őszén a vetést, visszaszorítva így az őszi búza vetésterületét. Az előző évihez képest 5,7%-kal kisebb (25 millió tonna) termésre számítanak az országban. Az USA-ban az őszi búzát 14%-kal kisebb területen, 15 millió hektáron vetették el, az elhúzódó őszi betakarítás és a csapadékos idő következtében. A tavaszi búza területének növekedése a rosszabb jövedelmezősége miatt valószínűtlen. A búza termőterülete (őszi + tavaszi) az előző évi 20,2 millióról 18 millió hektárra, a kibocsátás 10,5%-kal 54 millió tonnára csökkenhet.

A búza vetésterülete és termése

	terület (millió ha)			termés (millió tonna)		
	2009*	2010**	változás (%)	2009*	2010**	változás (%)
EU	25,7	26,0	1,2	138,7	143,4	3,4
Kazahsztán	14,0	13,5	-3,6	16,0	14,0	-12,5
Oroszország	27,5	27,1	-1,5	61,7	57,0	-7,6
Ukrajna	6,6	6,6	0,0	20,9	19,0	-9,1
Kanada	9,5	9,2	-3,2	26,5	25,0	-5,7
USA	20,2	18,0	-10,9	60,3	54,0	-10,4
Argentína	2,6	4,6	76,9	8,0	12,0	50,0
Brazília	2,5	2,4	-4,0	5,0	5,2	4,0
Irán	6,3	6,4	1,6	12,0	13,4	11,7
Szíria	1,6	1,7	6,3	4,0	4,0	0,0
Törökország	8,6	8,6	0,0	18,0	17,5	-2,8
Kína	23,6	23,7	0,4	114,0	109,0	-4,4
India	28,4	29,0	2,1	80,6	80,0	-0,7
Pakisztán	9,0	8,8	-2,2	24,0	23,0	-4,2
Egyiptom	1,3	1,3	0,0	8,2	8,7	6,1
Marokkó	2,9	2,7	-6,9	6,4	4,0	-37,5
Ausztrália	13,8	13,5	-2,2	21,7	23,0	6,0
VILÁG	223,5	221,8	-0,8	675,2	659,0	-2,4

* Becslés.

** Előrejelzés.

Forrás: IGC

Kínában minimális mértékben 23,7 millió hektárra nőhet a növény vetésterülete 2010-ben, és 109 millió tonna termésre számítanak (-4%). Indiában sem várható lényeges változás, 29 millió hektárról 80 millió tonna termést takaríthatnak be. Iránban két átlagon aluli év után a termés 2010-ben elérheti a 13,4 millió tonnát is, ami 11,7%-os növekedés az előző évhez képest. Török-

országban változatlan vetésterületen a búza termése félmillió tonnával 17,5 millióra eshet ebben az évben.

Észak-Afrikában a vetésterület 10%-os csökkenése miatt 13,4%-kal kevesebb, 17,4 millió tonna lehet a búza kibocsátása.

Argentínában az utóbbi évek kedvezőtlen időjárása következtében a búza vetésterülete 5,9 millió hektárról 2,6 millióra csökkent. Az idén újra 4,6 millió hektáron termesztik a növényt, és a termés 12 millió tonnára nőhet az előző évi 8 millióval szemben.

Kukorica

A kukorica vetése hamarosan megkezdődik az északi féltekén. A 2010/2011. gazdasági évben 154,5 millió hektárra nőhet (+1,4%) a növény globális vetésterülete, miután az USA-ban, a FÁK országokban és Dél-Amerikában nagyobb termőterületet valószínűsítene.

Ha hihetünk a hivatalos prognózisokban, az USA-ban az előző évi 35 millió hektárral szemben 2010-ben 36,4 millió hektárt foglal el majd a kukorica, a szójabab és a búza területének csökkenése miatt. Az EU-ban a kukorica termőterülete alig változik, 8,4 millió hektárra tehető az idén. Oroszországban az erős belföldi kereslet kedvezően hat a növény vetésterületére, amely a korábbi 1,4 millióról 1,6 millió hektárra nőhet. Ukrajnában a kedvezőbb jövedelmezőségi viszonyok ösztönzőleg hathatnak a kukorica termesztésére, előreláthatóan 9,1%-kal nagyobb (2,4 millió hektár) lehet a növény által elfoglalt terület. A hitelhez jutás nehézségei azonban korlátozzák a terjeszkedést.

Árpa

Az árpa globális vetésterülete várhatóan 1,2%-kal 55,4 millió hektárra csökken az idén, miután az EU-ban az előző évinél 7%-kal kisebb területen (12,9 millió hektáron) termesztetik a növényt. Az Unióban a hideg idő miatt késhet a tavaszi árpa vetése, és ez több gazdálkodót készíthet arra, hogy árpa helyett alternatív növényeket termesszen. Oroszországban a búza javára csökkent az őszi árpa területe. A Toepfer International információi szerint Ukrajna árpakibocsátása az előző évi 11,8 millióról 10,5 millió tonnára eshet a terület 10%-os csökkenése következtében.

Határidős jegyzések

A chicagói árutőzsdén közel 10 dollárral csökkent a búza, 8 dollárral a kukorica front havi jegyzése a 10-11. héten (5-6. ábra), miután az USDA márciusi jelentésében a készletek növekedését prognosztizálta az USA-ban – így a készlet/felhasználás aránya tovább nőtt. Ennek hatását erősítette a kukorica esetében a dél-amerikai betakarítás, a kínálat folyamatos bővülése.

A párizsi árutőzsdén az előzővel ellentétben mindkét termény határidős ára nőtt a 10-11. héten (7-8. ábra). Az ótermésű búza jegyzése nagyobb mértékben emelkedett, mint a 2010. termésű, mivel az EU-ban az átmenő készletek csökkenésére számítanak a folyó gazdasági évben az előzőhöz képest. A takarmánykukorica esetében lényegesebb változást valószínűsítene, ami a jegyzések növekedését is magyarázza: a várakozások szerint a harmadára eshet az Európai Unió zárókészlete kukoricából.

A Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában az eurobúza árára elsősorban a termény iránti visszafogott kereslet, továbbá a raktáron maradt nagy hazai búzakészletek gyakoroltak nyomást² (3. ábra). A közeljövőben is ezek a hatások befolyásolhatják a búza termelői és határidős árát is. Bár a takarmánykukorica továbbra is keresett termény az árutőzsdén, a front havi jegyzése mégis több mint ezer forinttal 30 ezer Ft/tonnára esett a 11. hét végére (4. ábra).

Termelői árak

A hazai termelői árak nem változtak számottevően a 10-11. héten (1-2. ábra). Az étkezési és a takarmánybúza termelői ára továbbra sem éri el az előző évi szintet, az előbbi 19, az utóbbi 9%-kal alacsonyabb. A takarmánykukorica termelői ára ugyanakkor minimális mértékben még mindig meghaladta az egy évvel korábbi szintet a 11. héten (1-2. táblázat).

---

² MTI

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint (11. hét)

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2010. 10. hét	2010. 11. hét	2010. 11. hét/ 2010. 10. hét (%)
Étkezési	tonna	-	5 143,76	-	5 428,39	5 611,36	103,37
búza	Ft/tonna	-	28 655,69	-	29 227,77	28 747,46	98,36
Takarmány-	tonna	-	-	-	1 940,63	1 506,00	77,60
búza	Ft/tonna	-	-	-	26 993,85	26 480,74	98,10
Takarmány-	tonna	-	-	-	11 182,76	3 297,70	29,49
kukorica	Ft/tonna	-	-	-	28 320,76	30 151,16	106,46
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	-	-

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

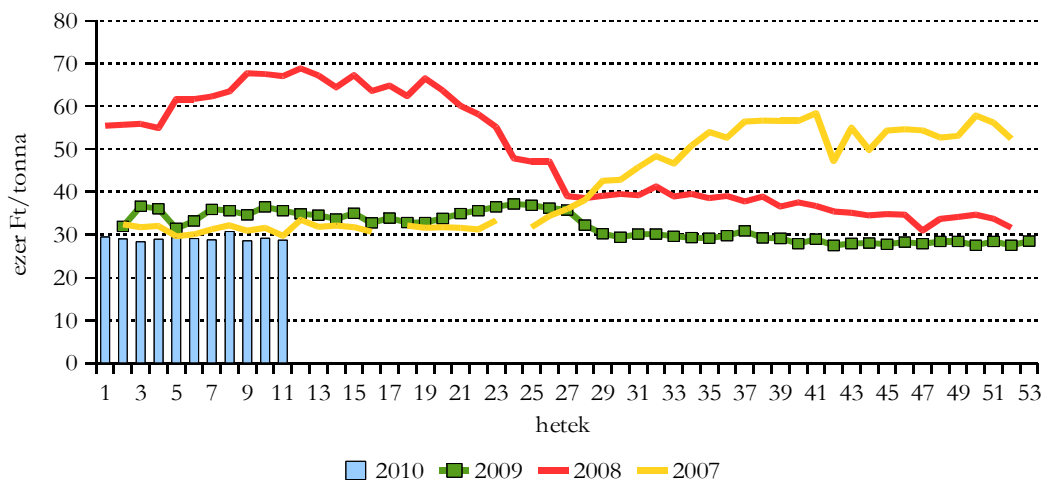
A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2009. 11. hét	2010. 10. hét	2010. 11. hét	2010. 11. hét/ 2009. 11. hét (%)	2010. 11. hét/ 2010. 10. hét (%)
Étkezési	tonna	18 580,85	5 428,39	5 611,36	30,20	103,37
búza	Ft/tonna	35 636,84	29 227,77	28 747,46	80,67	98,36
Takarmány-	tonna	2 152,49	1 940,63	1 506,00	69,97	77,60
búza	Ft/tonna	29 033,77	26 993,85	26 480,74	91,21	98,10
Takarmány-	tonna	21 677,91	11 183	3 297,70	15,21	29,49
kukorica	Ft/tonna	28 596,57	28 320,76	30 151,16	105,44	106,46
Takarmány-	tonna	-	-	-	-	-
árpa	Ft/tonna	-	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

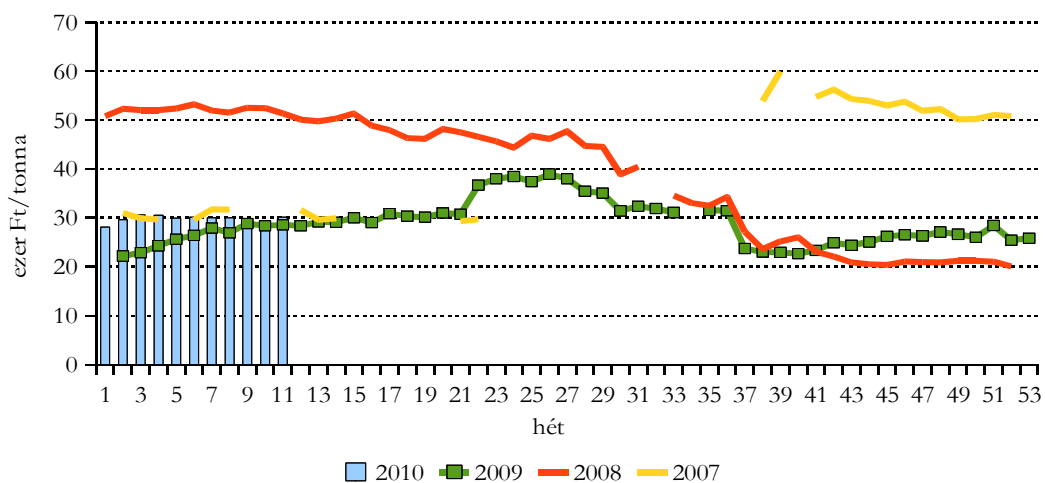
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

A takarmánykukorica termelői ára

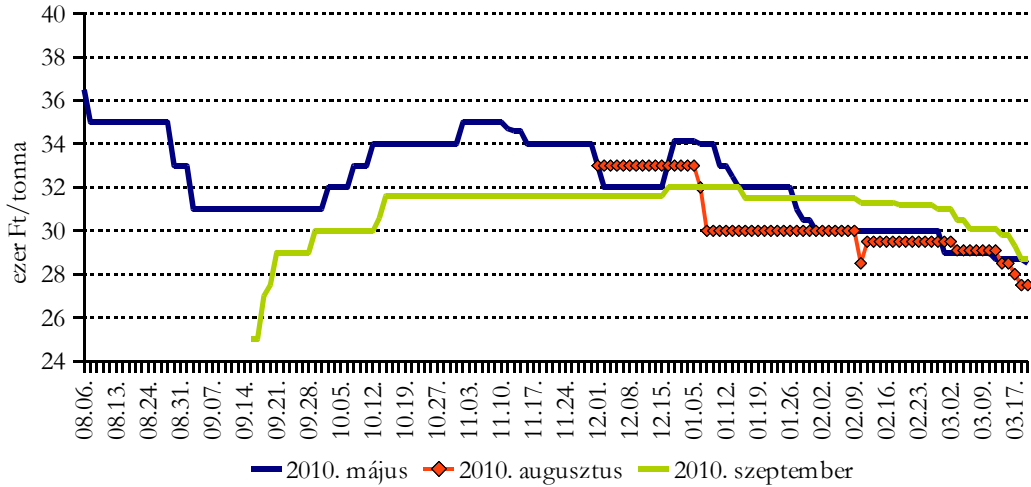
Forrás: AKI PÁIR

A gabonafélék jegyzése

3. ábra

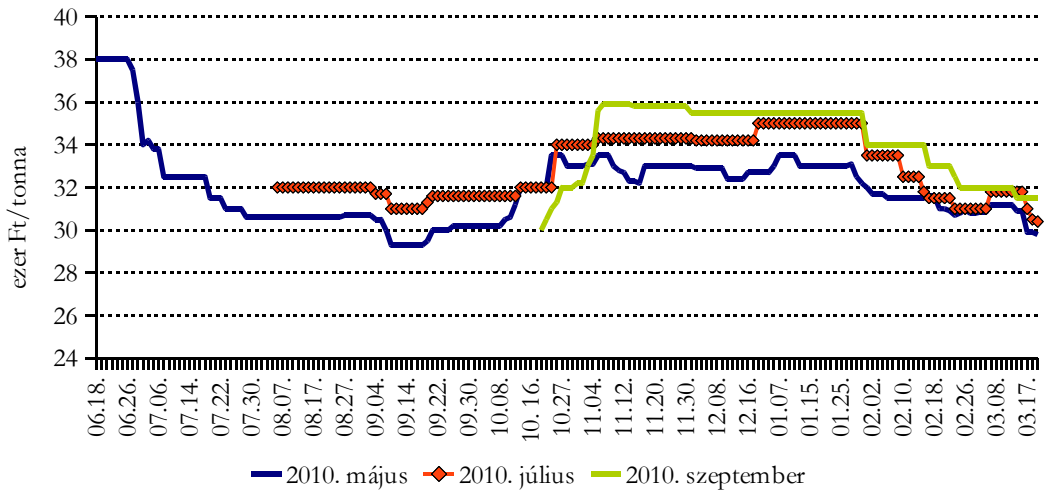
Az eurobúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

4. ábra

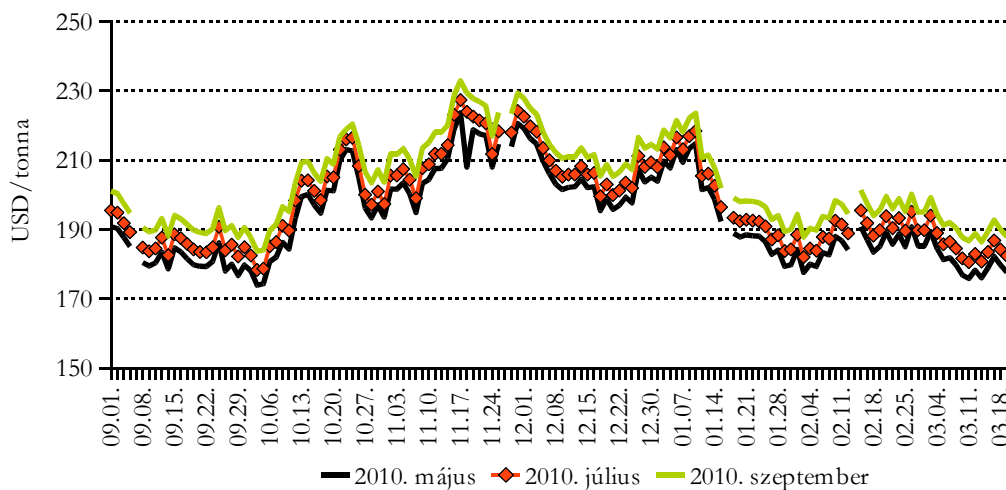
A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

5. ábra

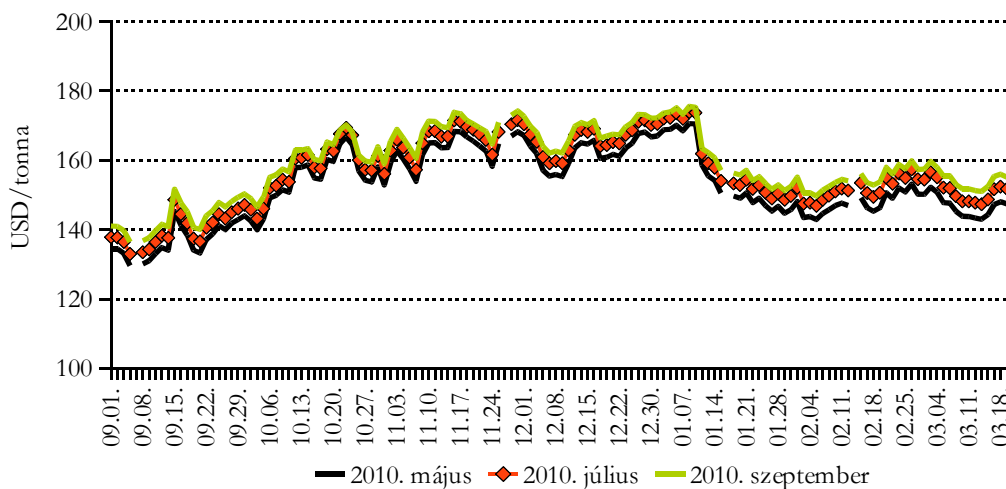
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. ábra

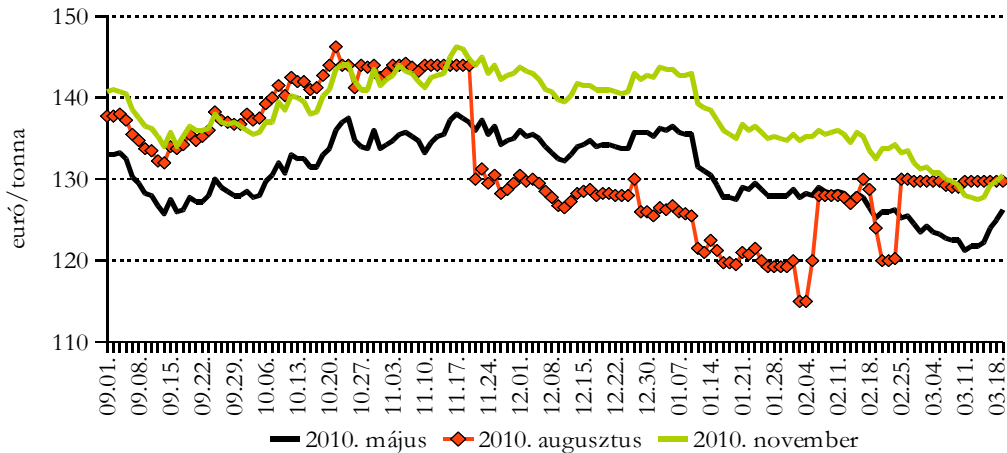
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. ábra

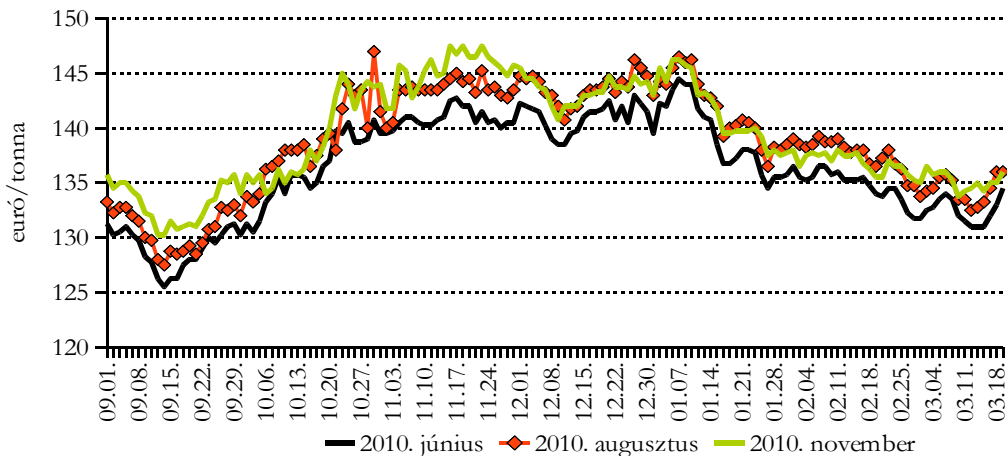
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. ábra

A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

3. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2009. 11. hét	2010. 10. hét	2010. 11. hét	2010. 11. hét / 2009. 11. hét [%]	2010. 11. hét / 2010. 10. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	1539,98	844,74	700,90	45,51	82,97
ömlesztett	Ft/kg	63,37	52,24	51,60	81,42	98,76
Finomliszt BL 55	tonna	1524,98	1710,84	1490,50	97,74	87,12
zsákos	Ft/kg	66,27	53,46	52,85	79,76	98,85
Finomliszt BL 55	tonna	791,64	847,52	758,78	95,85	89,53
zacskós	Ft/kg	71,50	58,33	59,99	83,91	102,86
Rétesliszt BFF 55	tonna	66,01	53,88	59,92	90,77	111,21
ömlesztett	Ft/kg	73,41	60,64	61,79	84,17	101,91
Rétesliszt BFF 55	tonna	30,49	8,85	20,35	66,74	229,94
zsákos	Ft/kg	74,00	64,39	65,90	89,05	102,34
Rétesliszt BFF 55	tonna	133,48	61,40	44,81	33,57	72,98
zacskós	Ft/kg	82,07	69,91	70,62	86,05	101,02
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1032,72	598,26	504,37	48,84	84,31
ömlesztett	Ft/kg	61,76	50,85	49,86	80,73	98,05
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1309,78	916,15	702,14	53,61	76,64
zsákos	Ft/kg	63,25	51,92	51,96	82,16	100,08
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	403,96	244,66	297,56	73,66	121,62
ömlesztett	Ft/kg	65,97	57,23	54,41	82,48	95,07
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	69,25	39,30	59,10	85,34	150,38
zsákos	Ft/kg	70,00	64,14	64,10	91,57	99,94
Étkezési búzadara AD	tonna	53,11	68,83	53,42	100,58	77,61
zacskós	Ft/kg	85,21	70,97	71,02	83,35	100,08

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2009. március	2010. február	2010. március*
Finomliszt BL 55	157	156	155
Fehér kenyér	239	228	237
Félbarna kenyér	214	234	238
Étkezési búzadara AD	201	187	194

* 2010. március 23-ig

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2010. március 19.)

5. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago (őszi lágú búza)*			Kansas (őszi kemény búza)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2010. május	126,25	33 136	2010. május	177,73	34 380	2010. május	180,76	34 966
2010. augusztus	129,75	34 054	2010. július	182,41	35 285	2010. július	184,80	35 748
2010. november	130,50	34 251	2010. szeptember	187,93	36 353	2010. szeptember	189,21	36 601
2011. január	132,75	34 842	2010. december	197,66	38 235	2010. december	195,64	37 845
2011. március	134,75	35 366	2011. március	207,03	40 048	2011. március	201,52	38 982
2011. május	136,50	35 826	2011. május	211,62	40 936	2011. május	205,74	39 798

Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****		
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna
2010. május	187,10	36 193	2010-03-01	94,55	27 695
2010. július	191,14	36 974	2010. május	96,45	28 251
2010. szeptember	195,46	37 810	2010. július	98,45	28 837
2010. december	201,98	39 071	2010. november	102,50	30 023
2011. március	207,95	40 226	2011. január	105,00	30 756
2011. május	211,71	40 953	2011. március	107,50	31 488

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Értékesítési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of TradeLIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. táblázat

Kukorica

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	Ft/tonna
2010. június	134,50	35 301	2010. május	147,44	28 521
2010. augusztus	136,00	35 695	2010. július	151,77	29 358
2010. november	136,00	35 695	2010. szeptember	155,12	30 006
2011. január	137,75	36 154	2010. december	158,86	30 730
2011. március	136,75	35 891	2011. március	163,19	31 567
2011. június	136,50	35 826	2011. május	165,94	32 099

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Repce

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna
2010. május	296,25	77 754
2010. augusztus	290,50	76 245
2010. november	294,00	77 163
2011. február	297,50	78 082
2011. május	301,50	79 132
2011. augusztus	300,00	78 738

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

Az étkezési búza és a takarmánykukorica határidős kikötői ára

	2009. 11. hét		2010. 11. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	euró/tonna	Ft/tonna	
Étkezési búza					
Franciaország					
Rouen	130	38 256	112	29 346	március
La Pallice	-	-	115	30 121	április
Creil*	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	144	42 480	125	32 700	március
Würzburg	123	36 138	110	28 645	március
Köln	133	39 235	122	31 784	március
Drezda	120	35 400	108	28 253	március
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	-	-	119	31 130	március
Spanyolország					
Barcelona**	-	-	-	-	-
Ausztria					
Bécs	123	36 138	-	-	március
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
Creil*	-	-	123	32 213	április
Bordeaux/Bayonne	-	-	125	32 606	április
La Pallice	-	-	124	32 475	április
Németország					
Hamburg	140	41 300	146	38 194	március
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	-	-	-	-	-

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** Import búzaár.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

A takarmánybúza és a takarmányárpa határidős kikötői ára

	2010. 11. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	
Takarmányárpa			
Anglia			
Kelet-Anglia	92	23 981	március
Franciaország			
Rouen	92	23 983	március
La Pallice	86	22 414	március
Creil*	89	23 199	március
Németország			
Hamburg	100	26 160	március
Hannover	98	25 637	március
Drezda	91	23 806	március
München	98	25 506	március
Dánia			
Koppenhága	-	-	-
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	102	26 683	március
Spanyolország			
Barcelona	-	-	-
Ausztria			
Bécs	-	-	-
Finnország			
Raisio	-	-	-
Takarmánybúza			
Franciaország			
Creil*	102	26 720	március
Németország			
Hamburg	120	31 392	március
Hollandia			
Rotterdam*	121	31 523	március
Belgium			
Brüsszel	117	30 607	március

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

Nemzetközi gabonajegyzékek

	2010. 03. 12.		2010. 03. 19.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/tonna	Ft/tonna	USD/tonna	Ft/tonna		
BÚZA						
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	-	-	274,28	53 056,72	április	FOB St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	-	-	-	-	-	FOB Portland
(4) US No. 2 HRW	-	-	209,10	40 448,30	április	FOB US Gulf
(5) Ausztrália ASW	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(6) EU, Francia. alapminőség	165,80	32 050,80	163,30	31 588,75	március	FOB Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	195,50	37 792,11	195,00	37 720,80	március	FOB US Gulf
(8) Ukrajna lágybúza	162,50	31 412,88	162,50	31 434,00	március	FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	223,10	43 127,46	224,50	43 427,28	március	FOB St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	219,30	42 392,88	220,50	42 653,52	március	FOB St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	161,90	31 296,89	165,20	31 956,29	április	FOB US Gulf
Argentína	158,60	30 658,97	166,90	32 285,14	április	FOB Up River
ÁRPA						
(12) EU, Francia., takarmány	140,30	27 121,39	135,40	26 191,78	március	FOB Rouen
Oroszország, takarmány	140,00	27 063,40	140,00	27 081,60	március	FOB Black Sea
(13) US PNW	-	-	-	-	-	FOB PNW

- (1) CWRS – Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
(2) Ausztrália APH – Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
(3) US No. 2 DNS – USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
(4) US No. 2 HRW – USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
(5) ASW – Australian Standard White: standardbúza
(6) EU, Francia. alapminőség: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
(7) US No. 2 SRW – USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza
(8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza
(9) Kanada CWAD 1 – Canada Western Amber Durum 1: kemény
(10) Kanada CWAD 2 – Canada Western Amber Durum 2: kemény
(11) US YC 3 – USA No. 3 Yellow Corn
(12) EU, Francia., takarmányárpa: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
(13) US PNW – USA Pacific Northwest

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

CUKORPIACI JELENTÉS

- A vártnál kedvezőbb brazil cukortermés enyhíti a globális cukorhiányt.
- Február végén a cukorárak erőteljesen zuhantak. A londoni árutőzsdén a finomított cukor 2010. májusra szóló jegyzései tonnánként 200 dollárral, 550 dollár alá estek.
- Az Európai Unió 500 ezer tonnával megemelt kvótán felüli cukorra vonatkozó exportkvótáját is kihasználták a tagállamok.
- Magyarországon a kristálycukor fogyasztói ára tovább csökkent februárban.

Világpiaci helyzet

A londoni árutőzsde 2010. májusra szóló finomított cukor jegyzései 40%-kal, a New York-i árutőzsde nyerscukor jegyzései 56%-kal estek február végétől március végéig (1-4. ábra). Az árak apadásának négy fő oka van: a nemzetközi pénzalapok árutőzsdéken lévő befektetéseinek spekulatív célból történő értékesítése, a dollár felértékelődése, a csökkenő kereslet, valamint a piacon hamarosan megjelenő brazil termés. A cukor iránti kereslet visszaesésében jelentős szerepe volt annak, hogy a fő importáló országok az év eleji magas árak miatt elhalasztották vásárlásaikat. Egyiptom az 1,6 millió tonnás termelésén felül még 1 millió tonna cukor importját igényli 2010-ben. Pakisztánban a termelési szezon novemberi kezdetéig megközelítőleg 500 ezer tonna cukor beszerzése szükséges. A cukorárak csökkenése miatt az elemzők a cukor iránti kereslet élénkülésére számítanak a közeljövőben.

Az év elején kialakult magas árak, valamint a cukorkínálat szűkössége miatt az egyes országok különböző intézkedéseket hoztak. Az indiai kormány az élelmezésben kiemelt termékek, így a cukor belpiaci kínálatának jelentős növelését tervezi ebben a gazdasági évben, az erősen növekvő infláció megfékezésére. A fehércukor 2010. évi kínálatát vámmentes importtal biztosítják, ami ellen az áresést követően már tiltakoztak a feldolgozók. Pakisztánban eltörölték a cukorrépából készített cukor kereskedelmi adóját, egy tanácsadó cég kutatásaira alapozva. Az ország súlyos vízhiányára hivatkozva javasolták a cukor előállításánál a cukorrépa előnyben részesítését a cukornád helyett. A cukrot importból beszerző Namíbia a gazdasági válság hatására megszüntette a cukor importvámját. Thaiföld 100 ezer tonnával, 2,2 millió tonnára emelte a belföldön értékesíthető cukor kvótáját a cukorhiány elkerülése érdekében.

Brazíliában, márciusban megkezdődött cukornád betakarítása. A jelenlegi becslések alapján a vártnál kedvezőbb, 37,87 millió tonnás termésre számítanak, amely 12%-kal nagyobb az előző évinél. Brazília növekvő kibocsátása enyhíti a globális cukorpiacon kialakult hiányt, amely a Rabobank elemzői szerint várhatóan 9,4 millió tonna körül alakul a 2009/2010. gazdasági évben.

Európai kitekintés

A kvótán felüli cukor új uniós exportkvótáját (1,85 millió tonna) túlszárnyalták az ajánlatok. Ausztrália, Brazília, Thaiföld nem tartja elfogadhatónak az Unió által jelzett 3,9%-os területnövekedéssel járó közel 140%-os exportkészlet emelést.

Az EU cukorkínálatának közel 6 millió tonnás csökkenése az afrikai, karibi és pacific térséget érintette legnagyobb mértékben. A visszaesés legfőbb haszonélvezője a középtávon 2,6 millió tonna cukor előállítását tervező dél-afrikai Illovo csoport. A cég felismerte a mennyiségi növekedés lehetőségét, amely a fajlagos költség csökkenéséhez vezet, így újabb cukorfinomítókat épített. Az afrikai cukorgyártás másik nyertese a 2009/2010. gazdasági évben 1,9 millió tonnás gyártási kapacitású Tongaat cég.

Az EU egyes tagállamaiban a cukorrépa termelői árképzésének átalakítása is a stabilitást szolgálja. Az Angol Nemzeti Farmer Egyesület (NFU) és az ország monopol cukor feldolgozója, a Brit Cukor a 2011-2015 közötti időszakra, a nemzeti kvóta erejéig (1,056 millió tonna) megállapodott a cukorrépa árképzési elveiben. A tervezet első eleme a termelési költségeken alapuló közvetlen költség, a második a sávosan változó térítés a fix költségek és az árres lefedésére, a harmadik az árfolyam változásához kapcsolt, profit-függő térítés, a negyedik a búzától függő bónusz, amely a londoni árutőzsde takarmánybúza jegyzésétől függ. A rendszer a változó költségek ingadozását is figyelembe kívánja venni. A várhatóan Európa legfejlettebb cukorrépa árképzése növelheti a brit cukor versenyképességét a 2015. évi újabb cukorreformot követően.

Hazai körkép

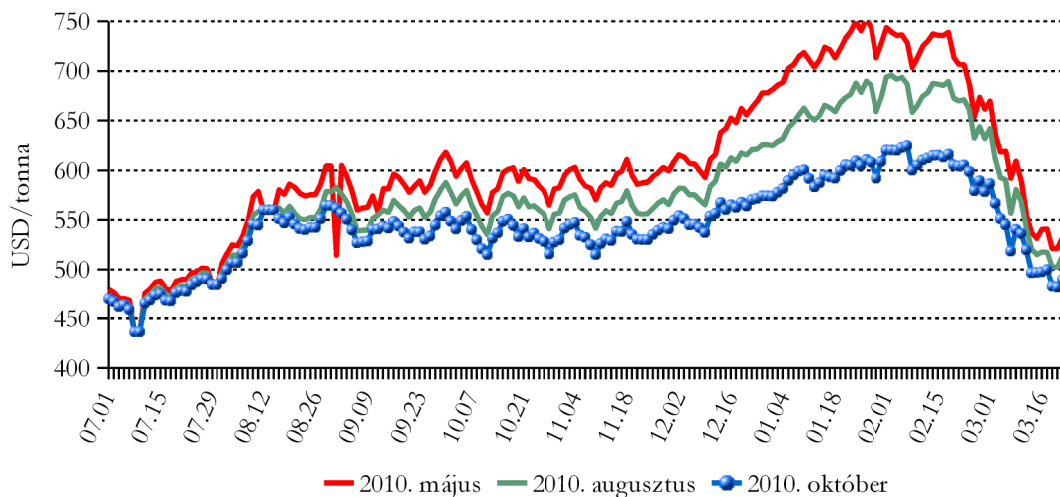
A cukorrépa magyarországi termesztését az időjárási körülmények mellett az EU döntései is befolyásolják. A közép-kelet-európai tagállamok a Bizottsághoz intézett két kérésére – a cukortermelőkre kiszabott termelési visszatérítés törlése, valamint az átmeneti külön támogatás – adott visszautasító válasz a hazai termelőket is kedvezőtlenül érintette. Az év elején az időjárás is kedvezőtlen volt, az ország egyes területein a belvíz hátráltatta a tavaszi növények közül először földbe kerülő cukorrépa vetését.

A cukor 2009. évi negatív külkereskedelmi mérlegében az import mennyisége (222 ezer tonna) 48%-kal az export felett alakult (1. táblázat). Az importban az első öt beszállító ország részaránya 85% volt. A nem uniós tag Szerbia és Horvátország a teljes import 46%-át biztosította. Az export 87%-a az EU országaiba irányult. A cukor külkereskedelmi mérlege 2010-ben is negatívan alakul. A kiemelkedő uniós termésnek köszönhetően a beszállítók között várhatóan magasabb lesz az uniós tagállamok aránya, míg az Unióba történő exportunkban visszaesés valószínűsíthető.

A kristálycukor fogyasztói ára tovább csökkent februárban (5. ábra). A magyar fogyasztói ár a szlovák alatt és a lengyel felett alakult (6. ábra).

1. ábra

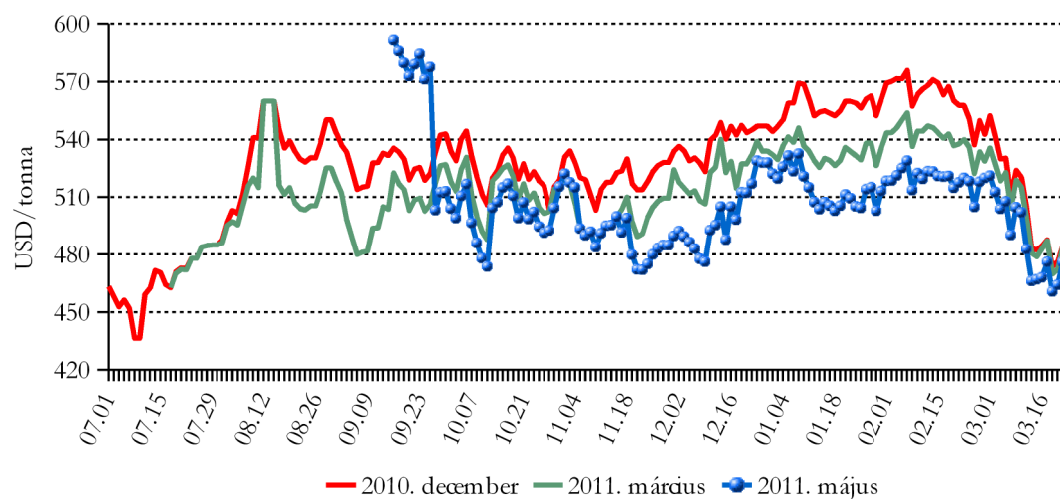
A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.

Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

2. ábra

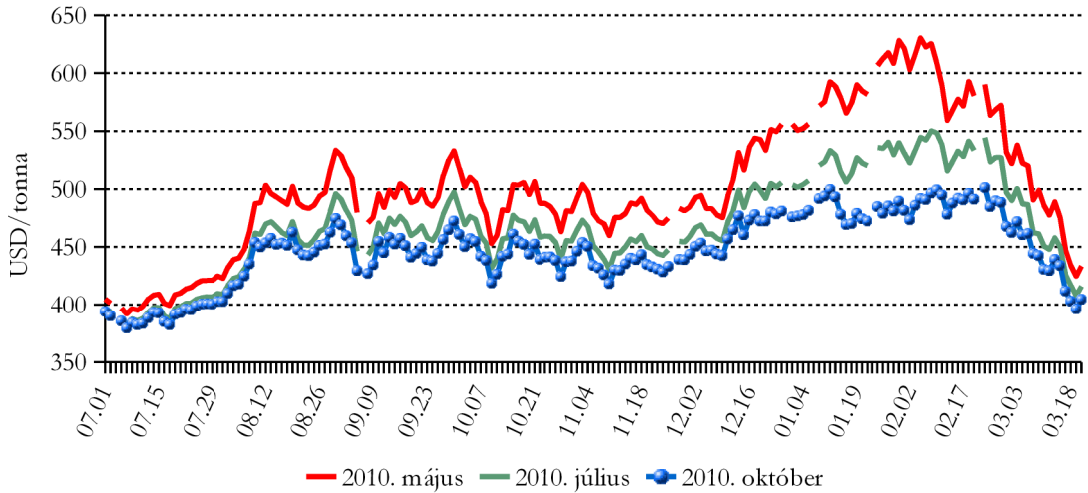
A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.

Forrás: LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

3. ábra

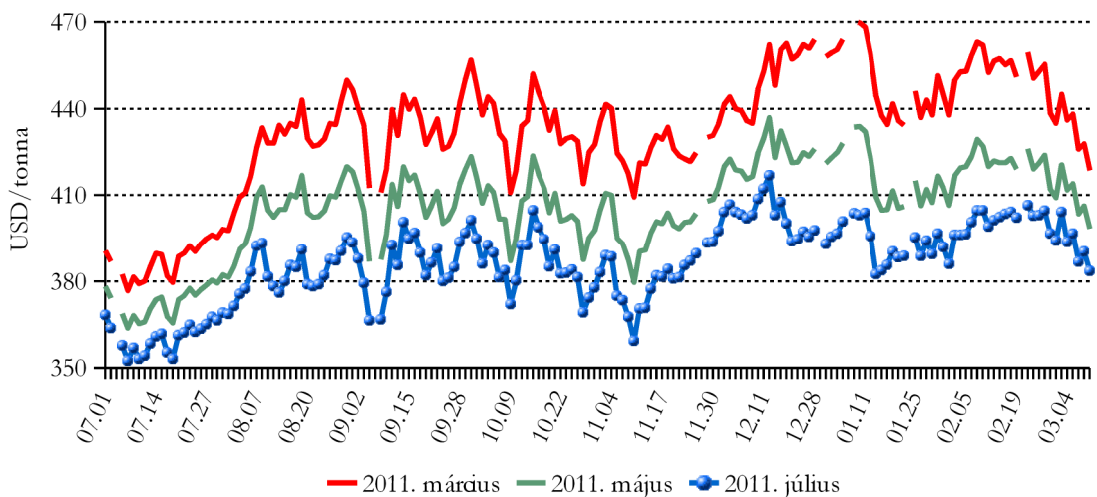
A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

4. ábra

A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.

Forrás: ICE – Intercontinental Exchange

1. táblázat

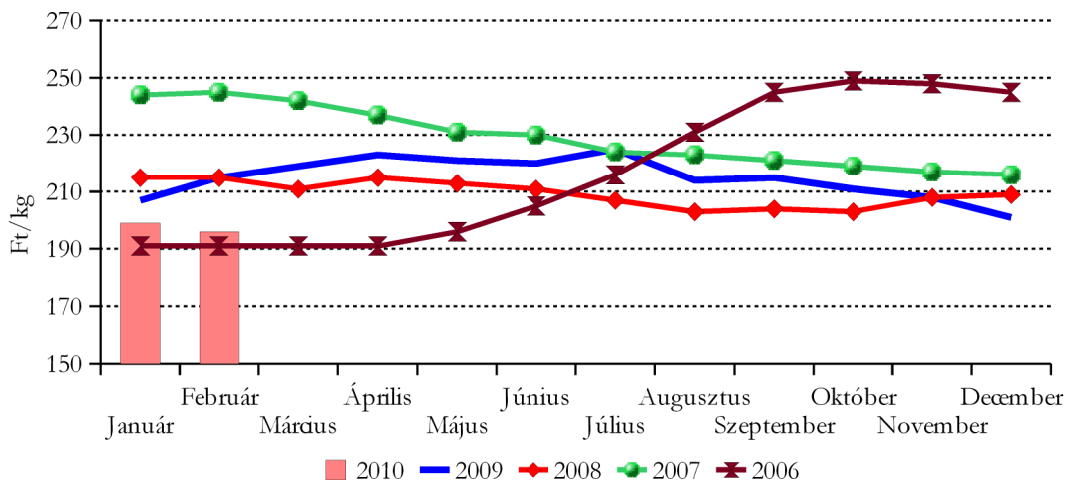
A cukor külkereskedelmi forgalma

	Import		Export	
	2008	2009	2008	2009
Összesen	259,4	222,4	196,2	149,7
Ebből:				
Ausztria	41,9	20,0	5,7	5,1
Csehország	0,3	3,2	25,3	15,0
Hollandia	0,1	13,1	—	—
Horvátország	119,9	50,5	29,2	9,5
Izrael	—	—	7,4	0,6
Lengyelország	22,5	14,0	9,0	—
Németország	0,8	29,3	0,3	0,2
Románia	—	0,9	45,7	45,5
Szerbia	71,1	51,4	0,9	0,1
Szlovákia	1,5	38,2	42,9	51,9
Szlovénia	—	—	13,0	18,1

Forrás: KSH

5. ábra

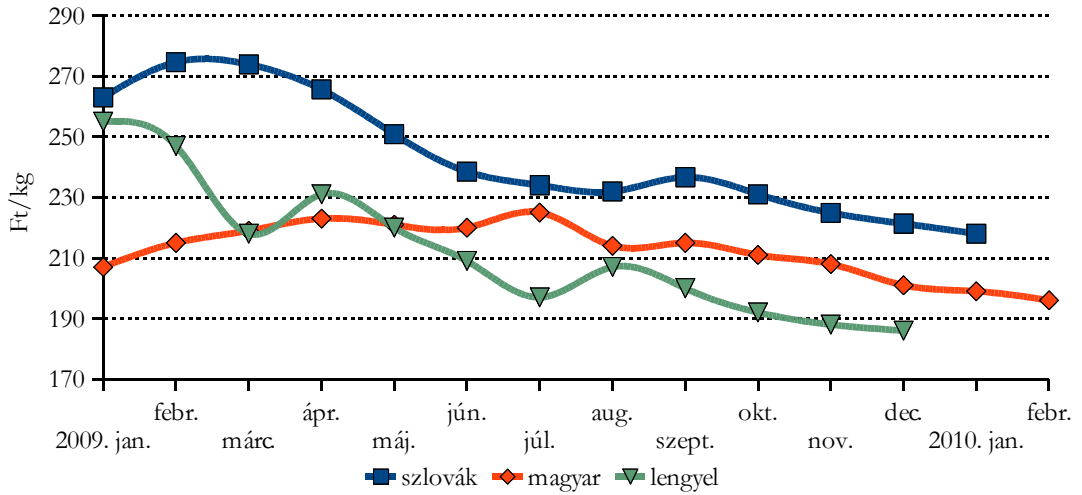
A kristálycukor fogyasztói ára Magyarországon

Forrás: KSH

6. ábra

A kristálycukor magyar, szlovák és lengyel fogyasztói ára

Forrás: KSH, SÚSR, GUS

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>